АНОТАЦІЯ

Тянь Лінь. Методика формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). — Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, 2021.

Зміст анотації

У дисертації теоретично обґрунтовано та визначено науково-теоретичні основи формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання, конкретизовано сутність та змістове наповнення комплексу вокально-технічних умінь, висвітлено результати дослідноекспериментальної роботи, які дозволяють констатувати про ефективність методичної стратегії, розробленої та застосованої для розв'язання цієї актуальної проблеми фахового навчання студентів музично-педагогічних ЗВО. Реалізація шляхів вирішення означеної проблеми актуалізована на основі розроблення, апробації та упровадження поетапної методики формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики як дієвого засобу підвищення рівня вокально-технічної підготовленості студентів провадження фахової діяльності. Розкрито зміст та визначено педагогічний потенціал фахового навчання студентів музично-педагогічних ЗВО щодо формування в них вокально-технічних умінь.

Встановлено, що, незважаючи на певну науково-теоретичну й методичну розробленість цієї проблематики, стрімка динаміка інноваційних змін у царині педагогіки мистецтва разом із підсиленням масового інтересу молоді до оволодіння уміннями співу, вимагають науково-теоретичного переосмислення і методичного оновлення педагогічного інструментарію у галузі формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики, що зумовило вибір теми дисертаційної роботи «Методика формування вокально-технічних умінь

майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання» як вельми актуальної, а також теоретично й практично значущої.

Мета дослідження визначена як теоретичне обгрунтування, розроблення та експериментальна перевірка методики формування вокальнотехнічних умінь майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання.

Перебіг аналізу науково-теоретичних основ формування вокальнотехнічних умінь у процесі фахового навчання дозволив засвідчити величезне сформованості в студентів означених значення умінь В контексті багатоаспектності їх залучення у процесі фахової діяльності, а також окреслити поняття «уміння» особистості і поняття «вокальна техніка», що осмислюється у двох основних її різновидах як механічна та інтерпретаційновиражальна. Розгляд вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики, здійснений у фізіологічному (з позицій рухової діяльності м'язів голосового апарату) та психологічному (з позицій усвідомленості та рефлексивного осмислення їх формування за рахунок опори на знання у галузі вокальної педагогіки та виконавства) аспектах, дозволив стверджувати про доцільність комплексного фізіологічно-психологічного дослідження означених умінь у контексті їх об'єднання в єдиний інтегративний комплекс м'язових, емоційних, слухових, вібраційно-акустичних та інших відчуттів співака.

В результаті дослідження вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики в обох наведених вище аспектах було сформульовано авторське уточнення їх сутності в якості інтегрованих процесів аналітико-синтетичної інтелектуальної діяльності щодо здатності студента шляхом вокальної фонації творчо втілювати художньо-образний зміст вокального твору на основі анатомо-фізіологічних знань у царині побудови голосового апарату, фізико-акустичних знань щодо особливостей вокального звуковидобування, мистецтвознавчих знань щодо жанрово-стильових особливостей музичного мистецтва, знань у галузі вокальної педагогіки та виконавства, а також залучення власного музичного фізіологічно-акустичного та вокально-

виконавського досвіду у контексті емоційно-ціннісного ставлення до вокального мистецтва.

Застосування методології комплексного підходу уможливило дослідження змісту вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики з позицій цілісності як єдиного інтегративного комплексу, що складається з технологічно-позиційних, комунікативно-виражальних трьох груп: інтерпретаційно-втілюючих умінь. Обгрунтовано, ЩО основними характеристиками цього комплексу є: цілісність, яка забезпечує єднання означених груп умінь, спрямоване на набуття студентом здатності до яскравого, творчого й досконалого провадження вокально-виконавської діяльності; інтеграція, що забезпечує як гармонійний розвиток усіх визначених груп вокально-технічних умінь, так і комплексний вокальний розвиток майбутнього вчителя музики; динамічність, що уможливлює здатність студента до поступового удосконалення всіх означених груп вокально-технічних умінь, яка носить процесуально-висхідний характер і забезпечується на основі поступового переходу від початкового до високого рівня їх сформованості.

Схарактеризовано й конкретизовано змістове наповнення групи технологічно-позиційних умінь, групи комунікативно-виражальних умінь та інтерпретаційно-втілюючих умінь. Досліджено зміст групи технологічно-позиційних умінь, яка забезпечує володіння майбутнім вчителем музики технологією правильного вокального звукоутворення на основі здатності до співу у «високій співацькій позиції», і включає: уміння точного відтворення звуковисотного та ритмічного малюнку музичного матеріалу, уміння повноцінного набору і розподілу співацького дихання, уміння під час видиху цілеспрямовано посилати вокальний звук вперед до слухача, уміння варіативного та одночасного застосування головних та грудних резонаторів, уміння єдиної манери формування голосних, уміння однакового тембрально рівного вокального звукоутворення на всіх регістрах співацького діапазону, уміння «близького» й опертого на стовп дихання звукоутворення.

Під час дослідження змісту групи технологічно-позиційних умінь створено авторське уточнення поняття «висока співацька позиція» в якості комплексу відчуттів співака, що ґрунтується на здатності до комплексного застосування умінь «близького» й опертого на стовп дихання вокального звукоутворення, спрямованого на видиху вперед до слухача, за рахунок залучення головних резонаторів, а також формування округлого «вокального» роту, що уможливлює єдину манеру формування голосних й тембральне рівняння всіх регістрів співацького діапазону.

Схарактеризовано і конкретизовано групу комунікативно-виражальних умінь, яка забезпечує транслювання музичної інформації слухацькій аудиторії, що обумовлено комунікативною функцією виконавця, який є основним комунікатором між композитором і публікою, творчо втілюючи й транслюючи зміст вокального твору шляхом застосування вербальних, невербальних, а також музично-виконавських комунікативних засобів. До цієї групи належать: артикуляційно-дикційні уміння, уміння пластичного інтонування мелодії, уміння щодо формування «вокального» роту, який сприяє вільному руху співацького голосу із збереженням естетичного виразу обличчя, уміння мімічного, жестикуляційно-пластичного втілення характеру вокального твору.

Схарактеризовано і конкретизовано групу інтерпретаційно-втілюючих умінь, яка забезпечує розвиток у майбутніх учителів музичного мистецтва здатності до самостійного оригінального трактування і прилюдного виконання вокальних творів. Визначено 6 фаз інтерпретаційної діяльності майбутнього вчителя музики, а саме: інформаційно-мистецтвознавчу, аналітично-теоретичну, проективно-концептуальну, репетиційно-тренувальну, виконавсько-продуктивну, рефлексивно-оцінювальну, кожна з яких вимагає від студента спеціальних умінь, які базуються на відповідних знаннях. Класифіковано інтерпретаційно-втілюючі уміння у відповідності до фаз інтерпретаційної діяльності майбутнього вчителя музики. Теоретично-обгрунтовано у відповідності до фаз інтерпретаційної діяльності розподіл

інтерпретаційно-втілюючих умінь на дві підгрупи. Перша з означених підгруп оперує уміннями, які безпосередньо не належать до умінь вокальної техніки, базуючись виключно на механізмі мисленнєвих дій і операцій. А друга підгрупа оперує вокально-технічними уміннями, які передбачають безпосереднє відтворення в акустично-звуковому вимірі результатів застосування першої підгрупи умінь під час вокального звукоутворення.

Структурно-функціональний аналіз комплексу вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики дозволив окреслити також його функції в якості узагальнюючих стрижнів, що допомогли об'єднати конкретні вокально-технічні уміння в зазначені вище групи: функція координації вокальної фонації й слухових уявлень (для групи технологічно-позиційних умінь); функція музичної комунікації (для групи комунікативно-виражальних умінь); функція постановки і розв'язання музично-виконавських завдань художньої інтерпретації (для групи інтерпретаційно-втілюючих умінь); функція рефлексії (для об'єднання усіх трьох груп у цілісний комплекс).

Згідно до визначених груп вокально-технічних умінь як складових розроблено цілісного комплексу відповідні критерії показники сформованості. Для групи технологічно-позиційних умінь критерієм сформованості визначено міру сформованості високої співацької позиції майбутніх учителів музики. Показники: вияв здатності до точного відтворення звуковисотного та ритмічного малюнку вокальних творів; вияв здатності до повноцінного володіння співацьким диханням щодо його набору, розподілу, посилу та опори на нього вокального звуку; вияв здатності до варіативного та сумісного застосування головних та грудних резонаторів. Для групи комунікативно-виражальних умінь критерієм сформованості окреслено ступінь готовності до музичного спілкування із аудиторією. Показники: вияв здатності до повноцінної тембрально-інтонаційної, вербальної трансляції змісту та характеру вокального твору до аудиторії; вияв здатності до виразної мімічно-жестикуляційної трансляції змісту та характеру вокального твору до аудиторії. Для групи інтерпретаційно-втілюючих умінь критерієм

сформованості встановлено міру творчої результативності щодо моделювання і втілення інтерпретаційного концепту вокального твору. Показники: вияв здатності до самостійного проектування оригінальної інтерпретації вокального твору; вияв здатності до вокально-технічного втілення власної оригінальної інтерпретації вокального твору.

Застосування особистісно-орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного та контекстного підходів дозволило окреслити сутність поняття «фахове навчання майбутнього вчителя музики» в якості цілеспрямованого процесу формування підготовленості студентів інститутів та факультетів мистецтв педагогічних університетів до подальшої фахової діяльності щодо викладання музичного мистецтва в закладах середньої освіти на основі поглибленої обізнаності у галузі музичної педагогіки та виховання, вікової психології, музикознавства, теорії та історії музики, вокально-хорової роботи тощо, а володіння практичними вокально-технічними, інструментальновиконавськими, диригентсько-хоровими та ін. уміннями. У контексті формування вокально-технічних умінь теоретично обґрунтовано та визначено поняття «педагогічний потенціал фахового навчання майбутнього вчителя музики» в якості консолідованої спроможності складових фахового навчання диригентсько-хорової, психолого-педагогічної, (вокальної, музичнотеоретичної та ін. видів підготовки), що мобілізують і актуалізують інтелектуальні, емоційні, музично-творчі, безпосередньо співацькі можливості та здібності студентів, спрямовані на формування та розвиток вокально-технічних умінь.

Розроблено і сформульовано педагогічні умови ефективного формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання, а також принципи, на яких базуються ці педагогічні умови. І педагогічна умова — педагогічне забезпечення консолідованості пізнавальних інтересів і художньо-естетичних потреб студентів у галузі вокальної педагогіки та виконавства, спрямованих на досягнення мети — оволодіння комплексом вокально-технічних умінь, яка базується на принципі

індивідуалізації фахового навчання. ІІ педагогічна умова – педагогічне конструювання спеціально узгодженого, цілеспрямовано побудованого на паритетних засадах, паралельного провадження теоретичної й практичної вокальної підготовки студентів, що передбачає термінове залучення отриманих знань до вокальної роботи, в результаті чого має відбутись трансформація набутих знань у відповідні вокально-технічні уміння, а також набуття студентами позитивного досвіду щодо їх застосування, що ґрунтується на дидактичному принципі єдності теорії і практики під час формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики у процесі фахового навчання. III педагогічна умова – педагогічне стимулювання цілеспрямованості студента на розкриття художнього образу вокального твору шляхом усвідомлення технічних елементів в якості необхідного чинника створення й донесення до слухача власної інтерпретаційної концепції на основі психологічної підтримки з боку викладача, що базується на принципі нерозривної єдності художньо-творчої і технічної сфер як основи адекватної реалізації ідейно-образного задуму композитора у процесі інтерпретаційної діяльності майбутніх учителів музики.

Окреслені групи вокально-технічних умінь, критерії, показники їх сформованості, теоретично обґрунтовані та визначені принципи й педагогічні умови дозволили розробити модель поетапної методики формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики. Педагогічне конструювання означеної моделі, впровадженої у процес фахового навчання, уможливило експериментальну перевірку розробленої методики, яка у своєму перебігу інтегрувала координаційно-цільовий, розвивально-транслюючий та виконавсько-рефлексивний етапи. Кожен з етапів оперував спеціально розробленим педагогічним інструментарієм, який включав методи і засоби мотивації мистецького навчання, методи, засоби і прийоми вокального вправляння, вербальні, теоретичні, образно-демонстраційні, інтерактивні методи тощо. Обґрунтованість розробленої методичної моделі, а також результативність запропонованого педагогічного інструментарію дозволили констатувати про ефективність упровадженої методики, яку підтвердили проаналізовані та співставлені результати статистичних розрахунків, отримані у процесі констатувального, контрольного та формувального експериментів. Стійка висхідна динаміка показників сформованості вокально-технічних умінь майбутніх учителів музики в експериментальних групах засвідчила ефективність та результативність розробленої методики, упровадженої в процес фахового навчання.

Ключові слова: вокально-технічні уміння, фахове навчання майбутнього вчителя музики, висока співацька позиція, комплекс, групи умінь, фази інтерпретаційної діяльності.

ABSTRACT

Tian Lin. Methodology of formation of vocal-technical skills of future music teacher in the process of professional training. – Qualifying scientific work on the rights of manuscript.

Thesis for Doctor of Philosophy degree in specialty 014 Secondary education (Musical art). – M. P. Dragomanov National Pedagogical University, Kiev, 2021.

The contents of the abstract

The dissertation theoretically substantiates and defines the scientific and theoretical foundations for the formation of the vocal and technical skills of the future music teacher in the process of vocational training, concretizes the essence and content of the complex of vocal and technical skills, highlights the results of experimental work, which make it possible to state the effectiveness of the methodological strategy developed and used to solve this urgent problem of professional training of students of musical and pedagogical HEIs. The implementation of ways to solve this problem is updated on the basis of the development, testing and implementation of a step-by-step methodology for the formation of vocal and technical skills of a future music teacher as an effective means of increasing the level of vocal and technical readiness of students for the

production of professional activities. The content is revealed and the pedagogical potential of professional training of students of musical and pedagogical HEIs on the formation of vocal and technical skills in them is determined.

It has been established that, despite a certain scientific, theoretical and methodological elaboration of this problem, the rapid dynamics of innovative changes in the field of art pedagogy, together with an increase in the mass interest of young people in mastering singing skills, require scientific and theoretical rethinking and methodological updating of pedagogical tools in the field of formation of vocal technical skills of the future music teacher, which determined the choice of the topic of the dissertation "Methodology for the formation of vocal and technical skills of the future music teacher in the process of vocational training" as very relevant, as well as theoretically and practically significant.

The purpose of the study is defined as a theoretical substantiation, development and experimental verification of the methodology for the formation of vocal and technical skills of a future music teacher in the process of vocational training.

The analysis of the scientific and theoretical foundations of the formation of vocal and technical skills in the process of vocational training allowed us to confirm the enormous importance of the formation of these skills in students in the context of the multidimensional nature of their involvement in the process of professional activity, as well as to define the concept of "skill" of a person and the concept of "vocal technique", which is comprehended in its two main varieties as mechanical and interpretive and expressive. Consideration of the vocal and technical skills of the future music teacher, carried out in the physiological (from the standpoint of the motor activity of the muscles of the vocal apparatus) and psychological (from the standpoint of awareness and reflexive understanding of their formation due to the reliance on knowledge in the field of vocal pedagogy and performance) aspects, made it possible to assert the feasibility of a comprehensive physiological and psychological study of these skills in the context of their unification into a single integrative complex of muscular, emotional, auditory, vibration-acoustic and other sensations of the singer.

As a result of the study of the vocal and technical skills of the future music teacher in both of the above aspects, the author's clarification of their essence was formulated as integrated processes of analytical and synthetic intellectual activity according to the student's ability to creatively embody the artistic and figurative content of a vocal work on the basis of anatomical and physiological knowledge by vocal phonation in the field of building a vocal apparatus, physical and acoustic knowledge about the peculiarities of vocal sound production, art knowledge on the genre and stylistic features of musical art, knowledge in the field of vocal pedagogy and performance, as well as attracting one's own musical physiologically acoustic and vocal performance experience in the context of an emotionally value attitude to vocal art.

The use of the methodology of an integrated approach made it possible to study the content of the vocal-technical skills of the future music teacher from the standpoint of integrity as a single integrative complex, consisting of three groups: technologically positional, communicative-expressive and interpretive-embodying skills. It has been substantiated that the main characteristics of this complex are: integrity, which ensures the combination of these groups of skills, aimed at acquiring the student the ability to bright, creative and perfect production of vocal performance; integration, ensuring both the harmonious development of all specific groups of vocal and technical skills, and the complex vocal development of the future music teacher; dynamism, which makes the student's ability to gradually improve all the indicated groups of vocal and technical skills, which is of a procedural-ascending nature and is provided on the basis of a gradual transition from the initial to a high level of their formation. music from the standpoint of integrity as a single integrative complex, consisting of three groups: technologically positional, communicative-expressive and interpretive-embodying skills. It has been substantiated that the main characteristics of this complex are: integrity, which ensures the combination of these groups of skills, aimed at acquiring the student the ability to bright, creative and perfect production of vocal performance; integration, ensuring both the harmonious development of all specific groups of vocal and technical skills, and the complex vocal development of the future music teacher; dynamism, which makes the student's ability to gradually improve all the indicated groups of vocal and technical skills, which is of a procedural-ascending nature and is provided on the basis of a gradual transition from an initial to a high level of their formation.

The content of a group of technologically positional skills, a group of communicative-expressive skills and a group of interpretive-embodying skills are characterized and concretized. The content of a group of technologically positional skills has been investigated, which provides the future music teacher with the technology of correct vocal sound formation based on the ability to sing in a "high singing position", and includes: the ability to accurately reproduce the pitch and rhythmic pattern of musical material, the ability to fully recruit and distribute the singer's breath, the ability to purposefully send the vocal sound forward to the listener during exhalation, the ability to variably and simultaneously use the main and chest resonators, the ability to form vowels in a uniform manner, the ability to produce the same timbre-equal vocal sound formation in all registers of the singer in the range, the ability to "near" and sound production based on the breath column.

During the study of the content of the group of technologically positional skills, the author's clarification of the concept of "high singing position" was created as a complex of sensations of the singer, based on the ability to comprehensively apply the skills of the "neighbor" and vocal sound production based on the breath column, directed towards the listener on exhalation, due to attraction of the main resonators, as well as the formation of a rounded "vocal" mouth, which makes a uniform manner of vowel formation and the timbre equation of all registers of the singing range.

The article describes and concretizes a group of interpretive and embodying skills, which ensures the development of future teachers of musical art of the ability to independently original interpretation and public performance of vocal works. 6 phases of the interpretive activity of the future music teacher have been identified, namely: information and art history, analytical-theoretical, projective-conceptual, rehearsal-training, performance-productive, reflexive-evaluative, each of which

requires special skills from the student, which are based on relevant knowledge ... The interpretive-personifying skills are classified in accordance with the phases of the interpretive activity of the future music teacher. Theoretically justified in accordance with the phases of interpretive activity, the distribution of interpretive-embodying skills into two subgroups. The first of these subgroups operates with skills that are not directly related to the skills of vocal technique, based solely on the mechanism of mental actions and operations. And the second subgroup operates with vocal and technical skills, which provide for the direct reproduction in the acoustical-sound measurement of the results of applying the first subgroup of skills during vocal sound production.

The structural and functional analysis of the complex of vocal and technical skills of the future music teacher also allowed us to outline its functions as generalizing rods that helped to combine specific vocal and technical skills into the above groups: the function of coordinating vocal phonation and auditory representations (for a group of technologically positional skills) function musical communication (for a group of communicative and expressive skills) the function of setting and solving musical and performing tasks of artistic interpretation (for a group of interpreting and embodying skills) the function of reflection (for combining all three groups into an integral complex).

According to certain groups of vocal and technical skills as components of an integral complex, the corresponding criteria and indicators of formation have been developed. For a group of technologically positional skills, the criterion of formation was determined by the measure of the formation of the high singing position of future music teachers. Indicators: manifestation of the ability to accurately reproduce the pitch and rhythmic pattern of vocal works; manifestation of the ability to full-fledged mastery of singing breathing by its recruitment, distribution, send and support of vocal sound on it; manifestation of the ability for variable and joint use of the main and chest resonators. For a group of communicative-expressive skills, the criterion of formation is the degree of readiness for musical communication with the audience. Indicators: manifestation of the ability to full-fledged timbre-

intonation, verbal transmission of the content and character of a vocal work to the audience; the manifestation of the ability to expressive mimic-gesticulatory transmission of the content and character of a vocal work to the audience. For the group of interpreting and embodying skills, the criterion of formation is the measure of creative efficiency in modeling and the embodiment of the interpretive concept of a vocal work. Indicators: manifestation of the ability to independently design an original interpretation of a vocal work; manifestation of the ability to vocal and technical embodiment of their own original interpretation of a vocal work.

The use of personality-oriented, competence-based and contextual approaches made it possible to determine the essence of the concept of "professional training of a future music teacher" as a purposeful process of forming the preparedness of students of institutes and faculties of arts of pedagogical universities for further professional activities in teaching musical art in secondary educational institutions based on in-depth awareness in the field of musical pedagogy and education, developmental psychology, musicology, theory and history of music, vocal-choral work, etc., as well as the possession of practical vocal-technical, instrumentalperformance, conductor-choral and other skills. In the context of the formation of vocal and technical skills, the concepts of "pedagogical potential of professional training of a future music teacher" are theoretically substantiated and defined as a consolidated ability of the components of professional training (vocal, conductorchoral, psychological-pedagogical, musical-theoretical, etc. Types of training), which mobilize and actualize the intellectual, emotional, musical and creative opportunities and abilities of students directly to singers, aimed at the formation and development of vocal and technical skills.

The pedagogical conditions for the effective formation of the vocal and technical skills of the future music teacher in the process of professional training, as well as the principles on which these pedagogical conditions are based, have been developed and formulated. 1 pedagogical condition is pedagogical support for the consolidation of the cognitive interests and artistic and aesthetic needs of students in the field of vocal pedagogy and performance, aimed at achieving the goal - mastering

a complex of vocal and technical skills, based on the principle of individualization of vocational training. 2 pedagogical condition is the pedagogical construction of a specially coordinated, purposefully built on a parity basis, parallel production of theoretical and practical vocal training of students, provides for the urgent involvement of the acquired knowledge in vocal work, as a result of which the transformation of the acquired knowledge into the corresponding vocal and technical skills should take place, as well as the acquisition by students of positive experience of their application, based on the didactic principle of the unity of theory and practice in the formation of the vocal and technical skills of the future music teacher in the process of professional training. a pedagogical condition is pedagogical stimulation of the student's commitment to disclosing the artistic image of a vocal work by understanding the technical elements as a necessary factor in creating and communicating to the listener his interpretation concept based on psychological support from the teacher, based on the principle of the indissoluble unity of the artistic, creative and technical spheres as the basis adequate implementation of the composer's ideological and figurative intention in the process of interpretive activity of future music teachers.

The indicated groups of vocal-technical skills, criteria, indicators of their formation, theoretically substantiated and determined the principles and pedagogical conditions made it possible to develop a model of a step-by-step methodology for the formation of vocal and technical skills of a future music teacher. The pedagogical design of the specified model, introduced into the process of vocational training, allowed the experimental verification of the developed methodology, in its course integrated the coordination-target, developmental-translating and performing-reflexive stages. Each of the stages operated with a specially developed pedagogical toolkit, which included methods and means of motivating artistic learning, methods, means and techniques of vocal exercise, verbal, theoretical, figurative-demonstration, interactive methods, and the like. The validity of the developed methodological model, as well as the effectiveness of the proposed pedagogical tools, made it possible to ascertain the effectiveness of the implemented

methodology, which was confirmed by the analysis and comparison of the results of statistical calculations obtained in the process of ascertaining, control and molding experiments. The stable upward dynamics of the indicators of the formation of vocal and technical skills of future music teachers in the experimental groups showed the effectiveness and efficiency of the developed methodology, introduced into the process of vocational training.

Key words: vocal and technical skills, professional training of a future music teacher, high singing position, complex, groups of skills, phases of interpretive activity.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА

Статті у наукових фахових виданнях України

- 1. Тянь Лінь. Сутність та зміст вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики: сутність і характерні особливості Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія та методика мистецької освіти. Випуск 25 (30). Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. С. 61-63.
- 2. Тянь Лінь. Педагогічні умови формування вокально-технічних умінь майбутнього вчителя музики. Наукові записки. Серія педагогічні науки. Випуск 144. Київ: вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. С. 204-209.
- 3. Тянь Лінь. Уміння інтерпретаційного опрацювання вокальних творів: основні фази та методи формування. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. № 4 (108), С. 449-457.

Статті у зарубіжних наукових виданнях

1. Тянь Лінь. Вокально-технічні уміння майбутнього вчителя музики як цілісний інтегративно-динамічний комплекс \ KELM: Knowledge, Education, Law, Management (Nauka, Oswiata, Pravo, Zarzadzanie). SCIENTIFIC ISSUE of Knowledge, Education, Law, Management: Education and pedagogy. ISSN 2353-8406 — Lublin: Wydawca: Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 2020. — № 4 (32), vol. 1. — C.57-61.

Опубліковані праці апробаційного характеру

1. Тянь Лінь. Методи і засоби формування умінь рухливості співацького голосу в майбутніх учителів музичного мистецтва. Сучасна мистецька освіта: матеріали V науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. С. 30-32.